

STRATEGI- OG HANDLINGSPLAN 2025

KOLLEKTIVTRAFIKK-
FORENINGEN

INNHold

1.	INNLEDNING	3
2.	KOLLEKTIVBRANSJENS STRATEGI	4
	STRATEGISKE OMRÅDER.....	6
	Årets temaområde:.....	6
	A. Samarbeide tettere for å gjøre det mer attraktivt å reise med offentlig transport	6
	B. Styrke kunnskapen om offentlig transport.....	6
	C. Bidra til et offentlig transporttilbud med flere og bedre tjenester	7
3.	HANDLINGSPLAN	8
	Innledning:	8
	A. Samarbeide tettere for å gjøre det mer attraktivt å reise med offentlig transport	8
	B. Styrke kunnskapen om offentlig transport.....	8
	C. Bidra til å utvide det offentlige transporttilbudet med flere og bedre tjenester	9
	Vedlegg:	10
	GRUNNPILARER:	10
	FNs bærekraftsmål:	10

1. INNLEDNING

Kollektivtrafikken gir innbyggerne mulighet til å delta i samfunnet ved å tilby attraktive transporttjenester til og fra jobb, skole, studier og til og fra fritidsaktiviteter.

Kollektivtrafikken et avgjørende virkemiddel for å nå målene i Nasjonal transportplan om en enklere reisehverdag, og å innfri klima- og bærekraftsmål, på en mer kostnadseffektiv måte enn i dag. Kollektivtrafikken må derfor ta betydelig økte markedsandel i tiden framover.

Samtidig blir de økonomiske rammene strammere, og kravene til effektiv utnyttelse av ressursene øker. Kollektivsektoren har lenge samarbeidet for å møte fremtiden, både gjennom konkrete samarbeidsprosjekter og uformelle arenaer. Med farten og kompleksiteten i den teknologiske utviklingen sammen med trangere økonomi, må kollektivaktørene samarbeide tettere og mer forpliktende enn før.

Med dette som bakgrunn gikk alle medlemmene i 2024 inn for en felles ambisjon om ett felles nasjonalt samarbeid for digital tjenesteutvikling i kollektivtrafikken. Videre arbeid med å definere hvilken innretning og omfang dette samarbeidet skal ha videre, er et prioritert innsatsområde i 2025. Det skal også jobbes videre med å identifisere flere områder for tettere og mer forpliktende samarbeid innen flere områder.

Vi har tro på at det tross trangere rammer er mulighet for kollektivtrafikken til å ta et større jafs av transportmarkedet, dersom bransjen samarbeider tettere og noe av husholdningenes betalingsvillighet flyttes over på kollektivtrafikk og oppfyllelse av miljømål.

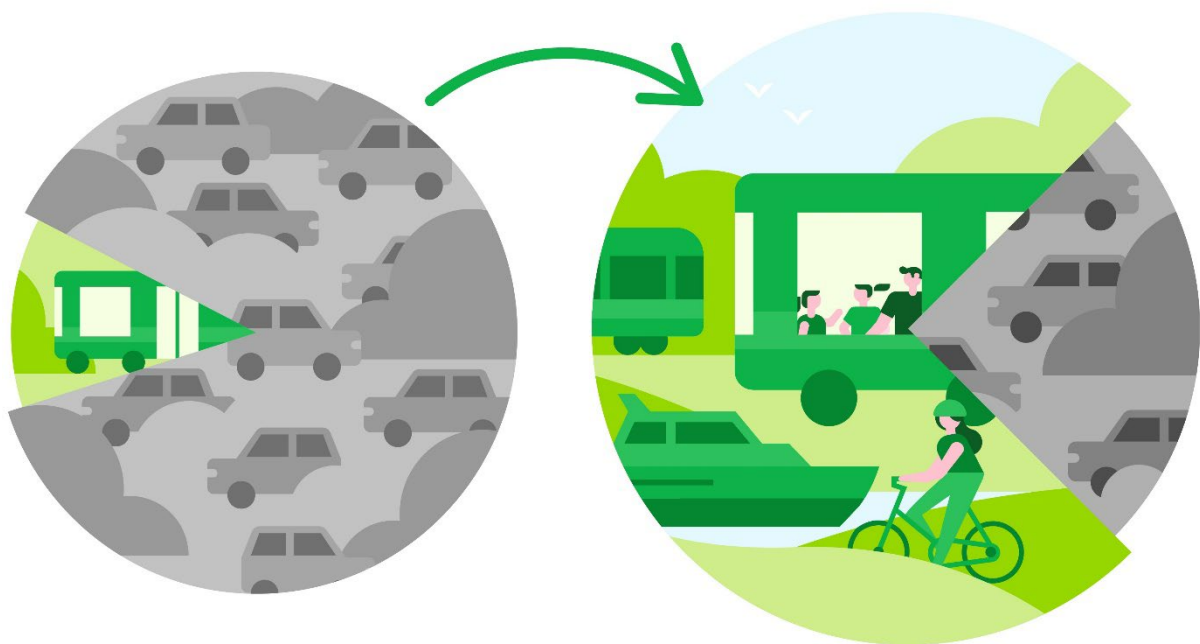
Det at bransjen står sammen i ulike krevende spørsmål og oppgaver er helt avgjørende. Vi skal få mer ut av mindre, levere bedre og mer effektive tjenester ved hjelp av AI, samtidig som vi fortsetter å innføre nullutslipps kjøretøy og fartøy og samtidig sikre fremkommelighet for kollektivtrafikken.

For at kollektivtrafikken skal evne å ta et stort jafs av transportarbeidet må vi også innlemme flere transportformer i kollektivtrafikken. Dette krever nytenking i form av nye forretningsmodeller, sømløshet for billettering og informasjon og nye digitale løsninger.

Sterkere samarbeid vil gi økt konkurransekraft og mulighet til å bidra til å nå Norges klima- og miljøforpliktelser.

2. KOLLEKTIVBRANSJENS STRATEGI

- Visjon:** Forenkle folks liv
- Misjon:** Skape stadig bedre mulighet til å bevege seg fritt på en bærekraftig måte for alle.
- Rolle:** Være arkitekten bak løsninger som knytter offentlig transport sammen med kundebehovet.

Kollektivtrafikkforeningens verdier:

Vi skal:

- være samlende for hele bransjen
- være åpen mot hverandre og mot omverdenen
- samarbeide og dele med hverandre
- lære av hverandre og av andre nasjonale og internasjonale aktører
- være innovative og bidra til framtidsrettede mobilitetsløsninger

Kommunikasjon:

I kommunikasjon er egenskapene våre at vi er åpen, engasjert, fremoverlent og relevant. Stilen er saklig, engasjerende og kundenær.

Hvem er planen for:

Kap. 1 Strategien og kap. 2 Strategiske områder er for kollektivbransjen. Kap. 3 Handlingsplan er rettet mot Kollektivtrafikkforeningens arbeid i forum, komiteer, styre, sekretariat m.m.

ÅRETS TEMAOMRÅDE:

Fra kollektivtrafikk til sømløs offentlig transport

Kollektivtransport eller offentlig transport består av langt mer enn buss, bane og båt; også bestillingstransport, bysykler, samkjøring, bildeling, elsparkesykler, autonome kjøretøy mm. er en del av offentlig transport.

All offentlig transport må samles i et system som er enkelt og sømløst for kunden. Dersom kollektivtrafikk og offentlig transport skal bidra til at klima- og miljømålene nås, er det avgjørende at det er enkelt og attraktivt for innbyggerne å reise sammen. Derfor er det viktig å tilby gode og effektive transporttjenester som er knyttet sammen med framtidsrettede digitale løsninger.

A. SAMARBEIDE TETTERE FOR Å GJØRE DET MER ATTRAKTIVT Å REISE MED OFFENTLIG TRANSPORT

Kravet til å få mer ut av ressursene har blitt forsterket, også i kollektivtrafikken.

Kollektivtrafikkforeningen vil være en drivkraft og ha en koordinerende rolle for tettere og mer forpliktende samarbeid om felles løsninger, der målet er at flere skal reise kollektivt/med offentlig transport. Vi må også se på og realisere nye markeder og finansieringsmodeller som kan forbedre tjenestene og øke inntektene.

Overordnede mål:

- Flere forpliktende samarbeid om offentlig transport
- Øke andelen inntekter fra nye markeder og finansieringsmodeller

B. STYRKE KUNNSKAPEN OM OFFENTLIG TRANSPORT

Kollektivbransjen har ambisjon om å ta en tydeligere rolle og ansvar med en koordinerende rolle for offentlig transport. For at offentlig transport skal ta økte markedsandeler fra privatbilen i årene fremover, trengs det langsiktige og forutsigbare rammebetingelser. Grunnlaget for å få dette til er høy kompetanse om fremtidens offentlige transport hos alle beslutningstagere.

Samfunnsberedskap er viktigere enn noensinne. Kollektivtrafikken spiller en viktig rolle i Norges transportberedskap. Kunnskap og samarbeid er avgjørende for å redusere sårbarhet i tjenestene og beredskap i krisetid.

Overordnede mål:

- Bygge kunnskap blant beslutningstakere og i samfunnet om offentlig transport som en driver for bærekraft, økonomisk vekst og et mer inkluderende samfunn.
- Jobbe for at kollektivtransporten skal få et økonomisk løft og samtidig sikre bedre bruk av offentlige ressurser.
- Bygge kunnskap og samarbeid rundt kollektivtransportens rolle som viktig beredskapsaktør.

C. BIDRA TIL ET OFFENTLIG TRANSPORTTILBUD MED FLERE OG BEDRE TJENESTER

For at Norge skal kunne nå sine klimamål, må innbyggerne i større grad velge delte transportløsninger framfor private reiser i egen bil. Slik kan kollektivbransjen ta en økt markedsandel av transportarbeidet. Det må være enkelt å reise, lett å få informasjon før og underveis på reisen og det må være enkelt å betale for reisen. Innbyggerne ønsker også tilgang på nye tjenester.

Den teknologiske utviklingen går hurtig og er gjennomgripende. Det gjør det nødvendig for kollektivbransjen å samle ressursene om felles utvikling av digitale tjenester som kan møte kundenes behov og bidra til økt antall kollektivreiser.

Overordnede mål:

- Øke offentlig transports andel av transportarbeidet.
- Tilby sømløse reiser med offentlig transport.

3. HANDLINGSPLAN

INNLEDNING:

Handlingsplanen er en samling tiltak som konkretiserer og bidrar til å realisere målene i kap. 2.

A. SAMARBEIDE TETTERE FOR Å GJØRE DET MER ATTRAKTIVT Å REISE MED OFFENTLIG TRANSPORT

Vi skal:

- Jobbe for å få på plass ett samarbeid for digital tjenesteutvikling
- Videreutvikle Kollektivkonferansen, introduksjonskurset og anskaffelsesseminaret
- Oppdatere mål og organisering av komiteer og forum i tråd med fremtidens behov.
- Mer strategisk samordning av arbeidet i de ulike forum og komiteer
- Samarbeide tett om mer komplekse oppgaver som standardisering, regulatoriske krav, Åpenhetsloven, GDPR mm.
- Arbeide for å få en sunn økonomi i bransjen
- Bidra til å utvikle nye virkemidler for bedre transport med bedre inntjening.

B. STYRKE KUNNSKAPEN OM OFFENTLIG TRANSPORT

Vi skal:

- Arbeide for å få en tydeligere rolle og ansvar for offentlig transport i Norge.
- Bygge kunnskap og samarbeide med myndigheter om kollektivtrafikkens rolle i Norges transportberedskap.
- Utarbeide et faglig grunnlag for et nasjonalt Kollektivløft i samarbeid med KS, og bidra inn i arbeidet med neste NTP med analyser, utredninger og rapporter som resulterer i økte økonomiske rammer.
- Gjennomføre en ny strategiprosess i foreningen mot 2030.
- Videreutvikle nøkkeltall og datagrunnlag for kollektivtrafikk nasjonalt.
- Sette offentlig transport på dagsorden på Kollektivkonferansen, Arendalsuka, Mobilitet 2025 og i webinarer.
- Arrangere seminarer, møter, webinarer, studieturer og annet for å styrke kunnskapen om offentlig transport.

- Være kunnskapskilde og premissgiver for kollektivtrafikk for media, myndigheter, organisasjoner og samarbeidspartnere, og gi faglige innspill i politiske prosesser og bygge kompetanse hos folkevalgte om offentlig transport og hvordan prismekanismene kan føre til tap av inntekter.
- Markedsføre kollektivtrafikk og Kollektivtrafikkforeningens aktiviteter på kollektivtrafikk.no, LinkedIn og nyhetsbrev.

C. BIDRA TIL Å UTVIDE DET OFFENTLIGE TRANSPORTTILBUDET MED FLERE OG BEDRE TJENESTER

Vi skal

- Være en pådriver for å få til ett felles samarbeid for digital tjenesteutvikling,
- Samarbeide om og dele beste praksis-løsninger og innovasjoner, eksempelvis innen AI og autonomi.
- Felles satsinger på nye områder:
 - Samordning av offentlig betalt transport
 - Bedriftssatsing
 - Samkjøring
 - Fremkommelighet
 - Skoleskyss
 - Sjåfør- og trafiksikkerhet
- Styrke rekruttering til bransjen (fra digital/teknisk kompetanse til sjåfører)

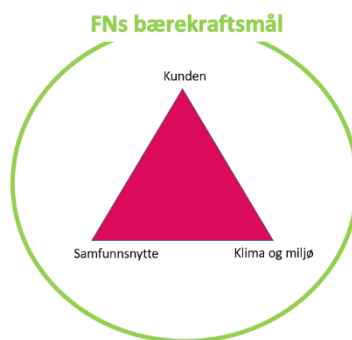
VEDLEGG:

GRUNNPILARER:

Kollektivtrafikkforeningens virksomhet skal bygge opp under FNs bærekraftsmål, og foreningens tre grunnpilarer som er gjennomgripende og overordnet i alt vi gjør:

- Kunden – sterkt fokus på kunden skal være gjennomgripende i alt vi gjør
- Klima og miljø – all mobilitet vi leverer skal bidra til bedre klima og miljø
- Samfunnsnytte – all mobilitet vi leverer skal frembringe samfunnsnytte

All vår virksomhet skal skje innenfor dette triangelet, og skal bygge opp under FNs bærekraftsmål:

FN'S

BÆREKRAFTSMÅL:

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å stoppe klimaendringene innen 2030. Kollektivbransjens arbeid støtter direkte opp om flere av målene og delmålene.

Vi har beskrevet hvordan nedenfor.

Bærekraftsmål 3: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle.

Kollektivtrafikkens viktigste miljøbidrag er å få flere til å sette fra seg bilen og begynne å reise kollektivt, sykle eller gå mer. En helhetlig delt mobilitet som inkluderer bysykler, innfartsparkering, sparkesykler, buss, bildeling, samkjøring og holdeplassfasiliteter er alle elementer som vil bidra til økt attraktivitet for kollektivtransporten, og bidra til redusert trafikk på veiene. Å reise kollektivt betyr økt fysisk aktivitet, det betyr også redusert trafikk som medfører bedre luftkvalitet og lavere risiko for ulykker, og som igjen bygger positivt opp under helseaspektet.

Bærekraftsmål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst.

Kollektivtrafikkens bidrag til anstendig arbeid og økonomisk vekst handler om å gjøre utdanning og arbeidsliv tilgjengelig for alle innbyggere, og tilby dette på en rimeligere måte enn å måtte eie og bruke egen bil. God mobilitet bidrar til å skape velfungerende og miljøvennlige byer, verdiskapende næringsregioner og handel. Mobilitet bidrar til høyere produktivitet, innovasjon, økonomisk vekst, økt sysselsetting og mer likhet. Det er viktig å tilby gode arbeidsforhold for alle som arbeider innen kollektivtrafikken.

Bærekraftsmål 9: Innovasjon og infrastruktur

Innovasjon, infrastruktur og mobilitet henger tett sammen for å videreutvikle kollektivtrafikkens nullutslippsløsninger. Teknologit utvikling bidrar til enklere og mer fleksible reiser, gjennom eksempelvis reiseinformasjon i sanntid, eller system for bestillingstransport.

Bærekraftsmål 10: Mindre ulikhet

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

Økonomi, funksjonsnedsettelse, alder og bosted kan være til hinder for deltakelse i samfunnet. Kollektivtrafikken skal være tilgjengelig for alle, ved universell tilrettelegging av tilbudet. God mobilitet til en lav og konkurransedyktig pris, bidrar også til at de uten egen bil eller førerkort har like muligheter til å delta i samfunnet.

Bærekraftsmål 11: Bærekraftige byer og samfunn

Kollektivtrafikken er en pådriver for at utviklingen innen mobilitet bidrar til et bærekraftig samfunn, attraktive bo- og arbeidsregioner og bidrar til å binde byer og tettsteder sammen. Trafikkproblemer gir redusert livskvalitet, utslipp og store negative økonomiske konsekvenser. Mer og bedre kollektivtransport og at flere sykler og går og restriktive tiltak for bruk av personbil skaper økt trivsel og livskvalitet for innbyggere og besøkende. God arealplanlegging og et godt kollektivtilbud er viktige tiltak for å oppnå bærekraftige byer og samfunn.

Bærekraftsmål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Bærekraftig forbruk og produksjon handler om å gjøre mer med mindre ressurser, og dermed redusere miljøbelastning og klimagassutslipp knyttet til aktiviteter. Et bedre kollektivtilbud vil bidra til å redusere behovet for transport av en person pr. privatbil, gir økt utnyttelse av eksisterende infrastruktur og bidrar til mindre press på nybygging av vei og nedbygging av natur. Krav til økt gjenbruk, ansvarlig produksjon i alle ledd i verdikjeden, og å inkludere sirkularitetskrav ved innkjøp, drift og avhending av materiell i sektoren er viktig i arbeidet mot det grønne skiftet, og er med på å endre transportsektoren.

Bærekraftsmål 13: Stoppe klimaendringene

Kollektivtrafikken er et viktig og populært bidrag til en sosialt rettferdig klimapolitikk. Klimautfordringer innebærer at utslipp må ned i alle sektorer. Kraftig økning av markedsandelene til kollektivtrafikk, sykkel og gange, bidrar til en bedre transportfordeling, mindre kø, et triveligere bymiljø med mindre svevestøv og mindre nedbygging av natur. Kollektivbransjen jobber mot nullutslipp innen kollektivtransporten.

Bærekraftsmål 17: Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med å nå bærekraftsmålene er det nødvendig med godt samarbeid mellom kollektivaktører, myndigheter, næringsliv, eiere, operatører og kunder, med felles mål om et bærekraftig samfunn. For å bidra til videre vekst i kollektivtrafikken, er man avhengig av tett samarbeid med andre, eksempelvis ved innføring av restriktiv bilpolitikk, økt framkommelighet for kollektivtrafikken og fortettingsstrategi. Det er også viktig at flere sektorer samarbeider for å utnytte ressursene best mulig, eksempelvis ved samordning av offentlig betalt bestillingstransport.

KONTAKT

Dronningens gate 40
Postboks 1030 Sentrum,
N-0104 Oslo
kollektivtrafikk.no

